

A. Samuelsen segði seg at skilja Dam, tá ið hann gjordi seg til talsmann fyrri umtalaðu kommunu. Standurin hjá kommununum er ringur. Hann visti ikki hvussu leingi løgtingið kundi garantera, og spurdi um tað fyrilá eitt tilsagn um lán. Tað kundi vera gott at for-handla við kreditorarnar, men hevði ein ongar pengar at bjóða at betala straks, bætti tað einki. Kundi Kollafjarðar kommuna fingið 5—6000 kr., hevði hon staðið sterkari í forhandlingini. Tað kundi ikki komast uttanum, at løgtingið kendi á sær an-svarið fyrri kommununum. Hann helt, at málið kanska kundi fara til 3. viðgerð, so kundi menn hugsa um tað meðan. Dam hevði ein »fruktkarar heila«, kanska hann kundi koma við einum uppskoti.

P. M. Dam visti á, at seinasti æraði talari hevði givið honum rætt í, at tingið mátti kenna eina ábyrgð á sær viðvíkjandi kommununum. Til Djarhuus vildi hann siga, at hevði nevndin í umbúna, at framseta eitt upp-skot, sum kundi hjálpa ikki bert kommununi í Kollafrið, men øllum kommunum, vildi hann feign gera sína atfinning til einkis. Men so hevði tað verið rættari, at tað uppskotið lá fyrst frammi, tí so kundi svarið til Kollafjarðar sókn víst til hetta stóra uppskotið, ið — um tað kom at vísa seg at halda tað, ið tað lovaði — var eitt manndómsverk. Talarin segði seg at leingjast eftir at siggja hetta uppskotið. Bara tað ikki fór at »skuffa«.

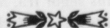
Enn eina góða løtu var eitt heldur hvast orðaskifti ímillum Djarhuus, M. Samuelsen og Iversen aðru megin og Dam hini megin, og fór so málið til 3. viðgerð.

Við triðju viðgerð hevði Iversen selt fram broytingaruppskot um, at tingið úr amtsgrunninum skuldi lána Kollafjarðar kom-munu 7000 kr. rentufritt til at afturrinda í 7 ár við 1000 kr. um árið.

Iversen talaði fyrri hesum upp-skoti og helt, at tingið kundi gera hetta uttan nakað »risiko«. Kommunan trongdi harðliga til hesa hjálp.

P. M. Dam tók undir við Iversen, hóast hann var keddur av, at tað ikki gekk longur enn hálva leiðina. Ynskið var jú at fáa eitt lán uppá 15.000 kr. Men 7000 kr. vildi muna væl, um tær ikki hjálptu til fullnar. Tað var eitt stig: frá ongum til 7000 kr. Hann vildi takka stilla-ranum av broytingaruppskot-inum og vónaði, at tað varð viðtikið.

Tessverri fall hetta broytingar-uppskoti. Tað gekk bert 4 stem-mur. Nevndaruppskotið varð harafturfrímið viðtikið við fullum »honnør«.

Tíðindi.

K. F. U. M.

Söndag «hjemligt Samvær».
Mandag Kl. 6. Y. A. (10—13 Aar). Kl. 8. Læsestue.
Onsdag Kl. 8. U. A. (13—16 Aar).
Torsdag Bibeltime.
Fredag Læsestue.

Býráðsfundur.

Miðvikukvöldið varð hildin býráðsfundur. Hitt fyrsta málið á dagsskrá var tilboðini uppá ellisheimið. Timburarbeiðið fekk Axel Mouritsen fyrri 21980 kr. Hugo Øster fekk snikkara-arbeiðið fyrri 4700 kr. — Um hitt næsta málið, byggjuloyvi til K. Lambaa, elvdist óført kjak. Javnaðarmáðurin setti fram broytingaruppskotið um, at Lambaa skuldi fáa loyvi at byggja á Kongabrunni við teim treytum, at hann í kjallaranum læt gera neystapláss fyrri 3 bátum; hesi neystapláss skuldu soleigast út til útiróðarmenn fyrri ein lágan prís. Poul Niclasen, S. Christiansen og J. Christiansen tóku væl undir við honum, og aðrir hildu eisini, at tað kravdist at útvega pláss til útiróðar-bátarnar; tó vórðu ikki allir limirnir samdir um uppskotið javnaðarmansins. Málið varð beint aftur í nevnd. — Umsókn frá Ole Arge um leigu av strand varð játtad. — Síðani var ein hópur av smærri málum til viðgerðar.

Danskir arbeidarar til Føroya?

Manna millum gongur søgn um, at D. D. P. A. skal taka 7 danskir arbeidarar til Havnar at gera tangarnar á Rundingi. Um nakað er í hesum, er tað lógið; tí vit hava jú sæð, at føroyskir arbeidarar ógviliga væl vóru forir fyrri at gera tangarnar hjá Shell. At D. D. P. A. hevur einar tveir útlendskar »spesialistar« til fyrstoðumenn er ikki meir enn rímligt; men er talan um at flyta inn vanligar arbeidarar, so má Havnar arbeidsman-nafelag kenna skyldu sína!

Føroya barna- og ungmanna-blád.

K. F. U. M. hevur sent út eitt blád við omanfyrirstandi navni. Tað er mánaðarblád og kostar 2 kr. um árið. Christensen, sekreturur, er blaðstjóri, og sigur hann frá, at J. Dahl, próstur, lærararnir Z. Sørensen og Bæ-rentsen og Eliassen, missionerur, hava lovað at skriva greinir í, so einki er at ivast í, at hetta verður eitt gott blád. Umframt hesar menn skriva limirnir av K. F. U. M. greinir í blaðið.

„Forlíksmaður“.

Í fyrrdagin var harri Poul Niclasen, blaðstjóri, valdur til »forlíksmann« fyrri Føroyar eftir »Lov om Mægling i Arbejds-stridigheder«. Hann er valdur fyrri 3 ár frá 1. oktober í ár.

Bókasassarnir.

Bókasassarnir hjá Føroya Amts Bókasavni verða sendir út í oktober. Tær bygdir, ið vilja hava ein kassa til láns í vetur, mugu venda sær til bókasavnið innan 15. oktober, samaleiðis teir lærarar, ið vilja hava ein skúlabókasassa.

Skipini.

Heim úr Grønlandi eru komin hesi skip: »Guiding Star« (32000), »Sjólóvan« (53000), »Reykjanes« (57000), »King Arthur« (70000), »Suduroy« (50000), »Haffarið« (42000), »Thora« (40000).
Av Eysturlandinum: »Oscar« (7000).

„Ægir“.

Ein nýggjur íslenskur línubátur, »Ægir«, legði ígjár at landi í Havn á veg frá Danmark til Íslands. Hann er bygdir í Dan-mark og sigist at kosta nokur og tredivu tusund. Íslendingar sigast at hava bestilt 20 línubátar úr Danmark í ár.

„Tjaldur“.

fór til Keypmannahavnar ígjár. Hesi ferðarfólk fóru við tí: Harrarnir Braunow, Jørgensen, Meyer, Willerslev, Hansen, frk. Sigvartsen, Flugláfrið, harri Óli Oyri, Skálavík.

Uttanifrá.

13. januar 1933 skal tað avgerast, um Saarlandið skal verða eitt sjálvstýrisland ella tað skal standa undir Týsklandi ella Fraklandi. Øll skilja, hvat tað hevur at týða fyrri Týskland at missa henda lands-part, sum er tað týðningarmesta industriumráði í Týsklandi. Og tað er tí lætt at fata, at Hitler av øllum alvi roynir at bjarga Saar inn undir sitt einaveldi; men tann ræðuligi stýrisháttur, Hitler hevur nýtt Týsklandi, ger møguleikan fyrri einum sjálv-stýrddum Saarlandi so nógv størri. Javnaðarmáðurin Max Braun, ið er hovuðsmáður fyrri tí bóli, sum berjist móti nazistaveldinum, sigur, at við síðsta val áttu javnaðarmenn og kommunistar 32½, sjálvstýrismenn 7, fransk-menn 5 og katolikkar 15 pro-cent at teim atkvøðum, ið givnar vórðu, og hann roknar tað fyrri aldels givið, at allar hesar atkvøður, 59½ procent, og fleiri til verða móti Hitler hin 13. januar 1933. Men Hitler »arbeidir« eisini fyrri at bjarga sína makt, og Max Braun roknar við, at um atkvøðisgreiðslan ikki verður Hitleri holl, so royna nazistarnir eitt »statskup« — og so flýtur blóðið. — Hitler veit fullvæl, at hansara Týsk-land er Leinskert, tá tað missur Saarlandið.

Flúgvavararnir.

Hinar 2 ensku flúgvumaskin-urnar komu um miðdagin ígjár til Føroya. Tær flugu eina løtu yvir Havnini, so flugu tær suður á Tvøroyri.

Viðmerkingar.

„Barometrið“.

Blaðstjóri »Tingakrossar« hevur í longri tíð verið reiðiliga sjúk, og í alla hesa tíð hevur blaðið verið heldur línt og spakt; har tykist at hava verið ein »nýggjur andi« við róðrið. — Men — tibetur — nú tykist máðurin at vera batnaður, tí nú er aftur hin so væl kendi óndskapur at finna í blaðnum. — »Krossur« tykist soleiðis at vera vorðin eitt »termometur«, ið sigur frá livimáta blaðstjórans.

Merkiligt.

I einum nummari leypir kommunistblaðið »Arbeiðið« harðliga á Stauning, tí hann ikki nú sum áður er líka iðin fyrri avvápning. Í seinasta nummari hevjar sama blað »Sovjetsam-veldið« til skýggja, tí tað stendur rustað til tenninar og so stalt er fært fyrri við vápnadari makt at verja friðin (!) Moralurin er: javnaðarmenn skulu undir øl-lum forum høgast, eisini tá ið eru »uppá linju« við »bolsar-arnar«!

Rossini

tykist kommunist blaðið at gráta og illa láta um sum løg-tingið fer við teim. Men tað logna er, at kommunisturin hevur sjeið sík á muninum, tá ið mishandlingin fer fram á tingi, og í góðum lag letur hann javnaðarmannin vera einsamallan um at sláast fyrri rossinum. —

Tað var ein, ið græt við turrtárum. —

Vit lúsu

um daginar í einum blað, at tað var einasta arbeid-arablað í Føroyum. Vit høvdu higir til meint okkara blað at verið eitt arbeidarablað og fóru tí við athuga at hyggja eftir, hvat ið hetta blað bar til verju fyrri arbeidarar í Føroyum. Vit megu siga, at onga tíð hava vit verið meiri líknir við nosini. Vit funnu ikki eitt einasta djarvt orð móti afturhaldinum, kapi-talistsysteminum, ið heldur ar-beidarar niðri í armóð her á landi. Har aftur ímóti finna vit eina oddagrein, ið við teim drápligastu høgum leggur at lí radikál-socialistiska ríkisstýri-num í Danmark fyrri eina lóg, sum tað í samráð við arbeidarar-fjöldina bráfangis setti í gildi fyrri at verja arbeidaraklassan ímóti kapitalistanna gløpska kravi um at minka lønina hjá arbeidarunum við 20 %.

Undir folskum flaggi skiltu vit! Undir folskum flaggi bæði við splitt og split og vimpli veitrandi í eyðmjúkum lýdni og taksemi móti peniga-nevanum, ið á sinni við sínum viðigtina reiggi vildi sláa okkum til jærðar, tí vit uttan umsvæip og himpr váddu okkum at prædika socialismu og berjast

Javnaðarmenn

verða bodnir til fundar í Av-haldshúsinum fríggjakvöldið 21. septbr. kl. 8.

P. M. Dam,
Ringfelagsformaður.

fyrri einum óskerdum rættvísi fyrri hin minna mannin, arbeids-mannin og fiskimannin. At sam-felagið veruliga bleiv tað, ið gav »oflu« á lampuna» til at lýsa upp fyrri øllum og fekk maktina at sagt: kólið!» upp alt órættvísi! er teim stóru harrunum ein óhugnaligur tanki!» tað má ikki henda, halda teir og siga beinavegin »Socialin« við lýs-ingum upp og halda í »Arbeiðið«. Men makkaraskapurin kostar — og vit skilja nú, hví ikki eitt orð finst móti kapitalistystem-inum her heima, men einans hogg til arbeidaranna og socialis-munnar talsmenn í Danmark. Viðvíkjandi okkum fekk tað nervasjók, tá ið vit noru við tað, og gongur tað nú og ræðist sín egna skugga.

Blásfemi.

Okkara leiðari í seinasta blaði um tey farnu skipini og ta sorg og tann vanda, ið har stenst av, skuldi ein ikki kunna hugsa kundi elvt nøkrum til briksl og tjak. Tí hetta evni átti at ligið omanfyri alt briksl og smáligan persónspolitikk. Men »Krossurin« aftrat segt tó ikki við at skira hesa grein fyrri tómti orðaskról og skvaldur og smeist ikki við at kasta út briksl. — Hetta er ófatiligt!

At draga tilfíkt sorgarmál út í lágan og ljótan klandurs- og persónspolitikk er »blasfemi« og brot uppá nakað, sum er frið-halgað — og tað hvorki kunna ella vilja vit vera við til.

Vit vilja tó víska »Krossinum«, at vit eftir evnum hava verið við og framvegis vilja vera við til at hjálpa teim neydur eftir-sitandi einkjum. Tá ið »Poli-tikken« er komin officielt at standa fyrri innsamlingini, er tað orsakað av, at tað hiðani frá alt fyrri eitt, óluckan var hend, var vent sær til justitsministara Zahle og »Politikken« um eina innsamling til at hjálpa í teirri fyrstu neyðini, og at »Politik-ken« og teir tá í Keypmannahavn verandi føroysku útend-ingarnir hildu tað vera greiðast, at eitt hitt stórsta blaðið í Keypmannahavn og ein áður sitandi nevnd saman við ríkis-dagsmonnunum komu at standa fyrri og ordna innsamlingina, meðan hini blóðini og aðrar góðar kreftur hvør í sínum lagi viðmæltu hesum góða máli. Og tað er gjørt og vil óivað fram-vegis verða gjørt, til innsam-lingin er at enda.

Hetta mál er friðhalgað. »Krossur« kann ikki vera so fátækur uppá »stoff« ímóti mót-støðumonnunum sínum, at hann ikki eisini kann lata friðin vera yvir hesum máli.

* umheri at vit brúka hesi orðini.